

SEDLIACKY
KRÁĽ

ROMÁN

TESSA
AFSHAROVÁ

SEDLIACKY
KRÁĽ

SEDLIACKY KRÁĽ

TESSA
AFSHAROVÁ

Americký originál The Peasant King:	© 2023 by Tessa Afshar
Vydavateľ:	Tyndale House Publishers, Inc., 351 Executive Drive, Carol Stream, 60188 Illinois, United States of America Translated by permission.
Slovenské vydanie:	© 2024 KUMRAN, s. r. o. Mýtna 62, 064 01 Stará Ľubovňa www.kumran.sk Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.
Preklad:	Zdenka Buntová
Jazyková korektúra:	Zuzana Guričanová
Zodpovedný redaktor:	Eva Štrbová
Foto na obálke:	© Shane Rebenschied
Originál obálky:	© Jennifer Phelps
Foto autorky:	© 2013 by Matthew Murphy
Obálka a grafická úprava:	Štefan Talarovič, Ludmila Králiková
Tlač:	Alfaprint, s. r. o.
Prvé vydanie:	ISBN 978-80-8300-000-1

*Mojej najdrahšej Leile:
láskavej, úprimnej, starostlivej, múdrej, krásnej.*

*Získala si si moje srdce v okamihu,
keď som ťa uvidela prvý raz.*

Ak nie je uvedené inak, biblické texty sú v tejto knihe citované podľa katolíckeho prekladu *Biblia. Sväté písmo Starého a Nového zákona*. Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 2023.

Iné použité preklady:

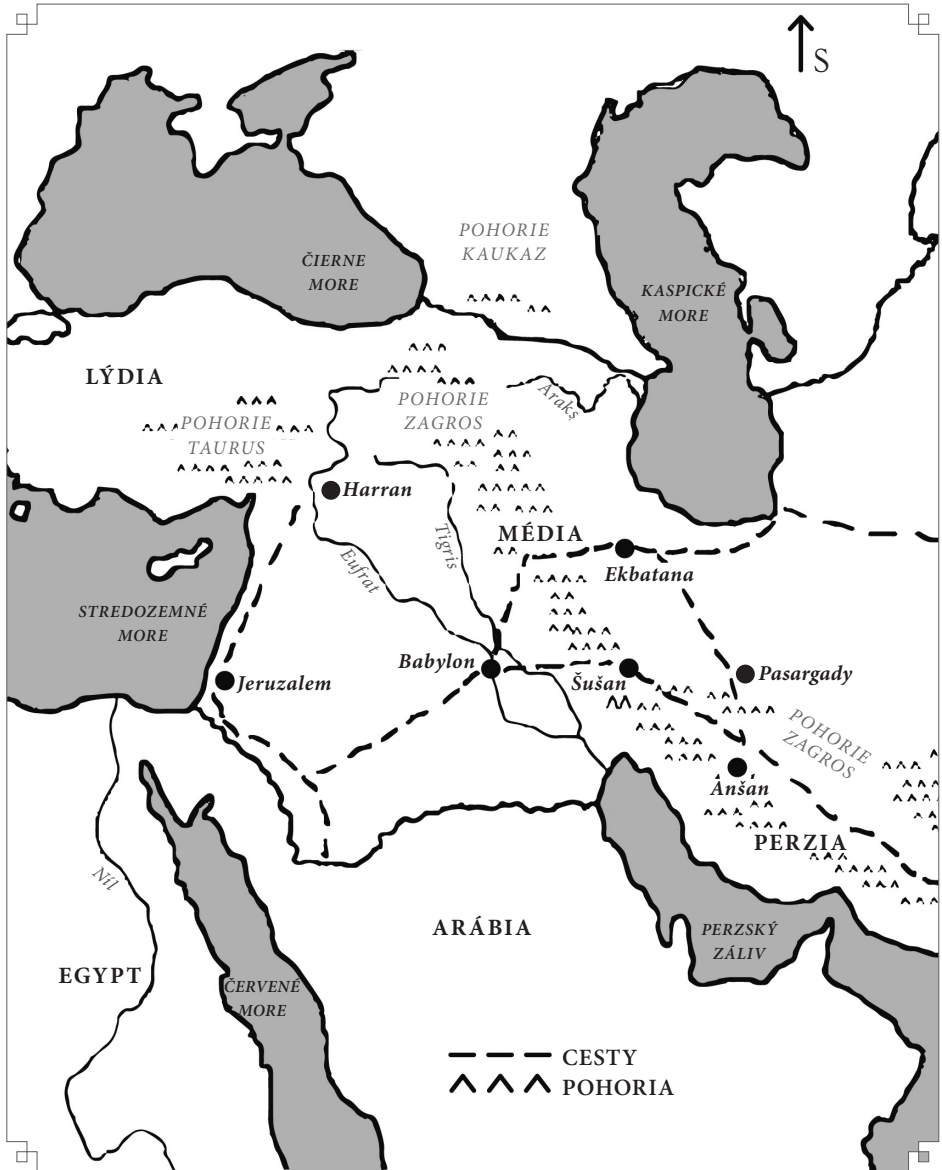
SEB – ekumenický preklad *Biblia. Slovenský ekumenický preklad s deuterokánonickými knihami*.

Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2008;

BOT – Botekov preklad *Sväté písmo – Jeruzalemská Biblia*.

Dobrá kniha, štvrté opravené vydanie, 2015.

MAPA OBLASTI

KAPITOLA PRVÁ

*Tak premohol Dávid Filištínca prakom a kameňom,
zrazil Filištínca a usmrtil ho, hoci Dávid nemal v ruke meč.*

PRVÁ KNIHA SAMUELOVA 17, 50

ÔSMY ROK VLÁDY KRÁĽA KÝRA V PERZII

Do Jemminho sveta sa vojna vkradla nenápadne a náhle a postupovala, nehľadiac na tých, čo jej stáli v ceste. Jemma v nej prežila dva roky a ešte predtým zakúsila tri roky občianskych nepokojov. Takmer si myslela, že si už na nečakané udalosti zvykla, no keď ju zo spánku vytrhol dupot konských kopýt, vyľakane sa v posteli posadila. Srdce jej búšilo ako tamburína s priveľkým počtom hrkálok a zvončekov. Rozospato žmúrila očami. Pritiahla si kolená k hrudi a pokúsila sa upokojiť si rozbúchané srdce.

Keď na dvore počula tiché erdžanie a mužský hlas, ktorý koňa pošepky upokojoval, vyskočila z postele a vyzrela cez okno chránené ozdobnou mriežkou. Uraštený, plecnatý jazdec zosadol z koňa a dlaňou mu prešiel po spotenej šiji. Do tváre mu v tej tme nevidela.

Jemmin otec vyšiel na dvor a potichu pozdravil nečakaného návštevníka. Hlas mu znel priateľsky. Jemma si vydýchla. Takže host, nie votrelec.

Lampa, ktorú otec doniesol, vrhla na jazdca slabé svetlo. Keď sa otočil a vytiahol z koženého puzdra skrútený zvitok, Jemma ten unavený profil spoznala. Bol to jeden z Kýrových kuriérov.

Za posledné mesiace sa u nich zastavil niekoľko ráz, no ešte nikdy uprostred noci ako teraz. Jemma počula otcov stíšený hlas, keď odprevádzal žrebca a jeho pána do stajní. Tam ich oboch nakrmi a nechajú oddýchnuť, než sa na príkaz perzského kráľa vydajú na ďalšiu cestu.

Jemma na seba hodila tuniku a zo stolčeka uchmatla starý šál. Nevydržala by čakať, chcela si vypočuť najnovšie správy. Kýros musel byť v ťažkej situácii, keď posielal správy aj o polnoci. Mladý perzský kráľ pred dvoma rokmi odmietol platiť povinnú vazalskú daň Médom. Taký prejav neposlušnosti sa rovnal vyhláseniu vojny. A Kýros by vojnu uvítal, ak by znamenala, že sa v prospech Médie nebude musieť vzdať svojej najlepšej pôdy a zdrojov.

Jemmina matka povedala, že Kýros je ako Dávid bojujúci proti Goliášovi, lenže mladý perzský kráľ mal kameňov do praku menej než málo. Jemma ako dcéra judských rodičov na perzskom dvore dobre chápala, čo tým matka myslí.

Jej matka sa pri tomto porovnaní nadšene usmievala, akoby stretnutie s obrom predstavovalo dobrodružstvo, na aké sa nezabúda, no Jemma sa vždy zachvela, keď si spomenula na nerovné šance v tomto príbehu. Vzoprieť sa Goliášovi z Médie znamenalo, že Kýra delí od katastrofy iba krok, a to sa médskeho kráľa Astyages na Kýra a jeho skromné územie ešte len začínal sústreďovať.

Jemma si opláchla tvár vlažnou vodou v umývadle, zohla sa po uterák položený pri nohách postele, keď zistila, že sa na ňu bez mihnutia upierajú okrúhle žlté oči. Úplne zabudla, že tesne predtým než sa uložila do postele, doniesla do izby sovu. Zari-na ju našla pri jednej zo svojich divokých potuliek po útesoch okolo Pasargád a priniesla zraneného vtáka domov, aby ho Jemma ošetrila.

„Vyľakala si ma,“ povedala Jemma svojej okatej návštevníčke. Sova naoko zamyslene nachýlila hlavu nabok.

Jemme trvalo celé hodiny, kým do nej dostala aspoň kúsok mäsa. Potom zabalila trasúceho sa vtáka do mäkkej prikrývky a uložila ho do košíka vedľa svojej postele. Lahla si a zaspala, len čo sa zakryla.

Soví trup s bledým bruškom a škvrnitým chrbtom teraz trčal z prikrývky a otáčal sa za Jemmou, sledujúc každý jej pohyb.

„Asi sa chceš ku mne pridať,“ pochopila a pohladkala ju po hodvábnom perí. „Tak poď, pani Zvedavá.“ Košík zdvihla opatrne, aby sove nepohla zraneným krídlom.

Rodičov našla v priestrannej izbe, ktorej jedna strana slúžila ako jedáleň a druhá ako pohodlný prijímací priestor. Obaja už boli v dennom oblečení, hoci bolo čosi po polnoci, do úsvitu ďaleko. Matka sedela za jedáľenským stolom a jej ruky, večne zababrané od atramentu, rýchlo pracovali na nejakom liste.

„Čo sa deje?“ vyhrkla Jemma namiesto pozdravu.

Matka otázku ignorovala. „Srdiečko, musela si tú sovu zabaliť do mojej najlepšej deky?“ Odložila bronzový stylus a vrhla na dcéru vyčítavý pohľad. Také pohľady zaberali, keď mala Jemma deväť rokov. Teraz mala dvadsať a ten pohľad jej už nenaháňal strach, skôr jej pripadal milý.

Uškrnula sa. „Tá sova nie je moja. Našla ju Zarina.“

Matka, ktorá videla nekonečný sprievod vyhľadnutých a doráňaných zvierat – o ľuďoch nehovoriac –, čo vchádzal do ich dverí, odkedy sa Jemma naučila chodiť, sa však nedala oklamať. S povzdychom sa znova zamerala na list. Jemme však neušlo, že matka jej otázku ignoruje zámerne.

Jemmin brat sa opieral o stenu, ruky prekrížené a obočie zvráštené. Jemma a Jochanán boli dvojčatá, a keďže sa deväť mesiacov delili o jedno lono, vedeli čítať jeden v druhom ako vo zvitku. Nemuseli si povedať ani slovo a Jemma vycítila, že jej zvyčajne chladnokrvný brat sa snaží zakryť obavy.

Sledovala jeho pohľad a oči sa jej rozšírili, keď na šarlátovom koberci pri matkiných nohách zbadala otvorenú cestovnú truhlicu. Na dne ležal matkin pedantne poskladaný sýtomodrý pléd. Matka si ho nadovšetko cenila, bol to prvý dar, ktorý dostala od ich otca. Jemma si matku často doberala, že ten kus tenkej látky opatruje ako novorodeniato.

Ich rodičia sa brali z lásky, vo svete vopred dohodnutých zväzkov a sobášov z rozumu boli výnimkou a ich vzájomná oddanosť sa časom ešte prehýbila. Ten pléd, cenný symbol lásky, by si matka nezbalila len tak na nejaký výlet. Nikdy by neriskovala jeho stratu. Ak si ho chcela vziať so sebou, znamenalo to, že buď ráta s tým, že bude preč pomerne dlho, čo nebolo pravdepodobné, keďže veľkosť

cestovnej truhlice tomu nezodpovedala, alebo sa niečoho obáva a potrebuje extra dávku útechy.

„Mami, koho ideš navštíviť?“

Matka si vzdychla a znova odložila stylus. To gesto pripomínalo bojovníka, ktorý odhadzuje meč na znak, že sa vzdáva. „Dostala som list od kráľa.“

„A ja som si myslel, že sme sa tu zišli na polnočné občerstvenie,“ sucho utrúsil Jochanán.

Jemma zdvihla odložený stylus a neprítomne ním pokrútila v prstoch. „Na dvore som videla posla. Kráľ si ňa predvolal?“

Matka jej vzala stylus a poklepala ním po stole tak, že to znelo ako bubnovanie. Sova na ňu znepokojene pozrela. „Prepáč, vtáčatko,“ zamrmlala a znova nástroj odložila. Obrátila sa k Jemme. „Kráľ ma posielal do Anšanu. Musím sa stretnúť s... istým starým priateľom.“

Kýros hneď na začiatku svojej vzbury presunul časť obyvateľov Anšanu, perzského hlavného mesta, asi dva dni cesty smerom na severovýchod a určil, že sa majú usadiť v Pasargadách, ktoré boli len o málo viac ako dedina. Kedysi to bol domov Achajmenovcov, predkov Kýrovho kmeňa. Čo Pasargadám chýbalo na veľkoleposti, bohato vynahrádila ich jedinečná poloha v lone hôr. Ostré štíty a hrebene im poskytovali ochranu, akej sa žiadny obranný val v hlavnom meste nevyrovnal. Bola to strategická výhoda pre prípad, že by Astyages zaútočil plnou silou svojej armády.

Úlohou postarať sa o civilné obyvateľstvo, ktoré sa usadilo v Pasargadách, poveril Kýros Jemminho otca. Kráľ mal s Pasargadami veľké plány. „Urobím z toho zapadákovu nové hlavné mesto,“ predsavzal si s odhodlaným výrazom v zelených očiach. „Len čo sa vysporiadam s Astyagom, Perzia bude potrebovať lepšiu pevnosť, ako je Anšan.“

Jemmin otec sa pustil do práce efektívne ako vždy, rozdeľoval prídely potravín, dal kopať studne, stavať domy a podrobne preskúmal okolie, aby sa v prípade bitky mohli ženy a deti utiahnuť do bezpečia hôr. Za ostatné dva roky sa vybudovali základy mesta, ktoré sa jedného dňa malo stať Kýrovou metropolou. Vyrástli domy a pripravené už boli aj základy budúceho kráľovského paláca.

Až doteraz držal kráľ Jemminu matku v bezpečí v Pasargadách a jej obrovský talent pisárky využil na vytvorenie bleskovej

komunikačnej siete v odľahlých kopcoch a pohoriach Perzie. Jemmina matka v Pasargadách vyškolila pisárov a potom ich vyslala na nové miesta, čím rozšírila už aj tak impozantné informačné centrum, aké nemal ani Babylon.

Jemma si hrýzla pery. Do Anšanu sa na koni dalo dostať za dva dni, lenže vo vojnových časoch cestovanie nikdy nie je bezpečné. Astyages síce držal väčšinu svojej armády na severe, viacerí svedkovia však hlásili, že na perzskom území už viac ráz zazreli skupinky médskeho zvedov. Cesta do Anšanu bola nebezpečnejšia, než sa zdalo.

Pri predstave, že matka bude musieť prejsť zradnými horskými priesmykmi, jej po chrbte prebehol mráz. „Otec, pôjdeš aj ty?“

Jered si upravil koženú pásku, ktorá mu zakrývala prázdnu očné jamku. O ľavé oko prišiel pri nehode už v mladosti. Nikdy o tom nehovoril a Jemma nikdy nepočula, aby sa sťažoval na stratu oka alebo na občasné bolesti hlavy, ktoré mu spôsobovala. „Kýros to nedovolí.“

Podľa toho, ako sa Jered tváril, z kráľovho rozhodnutia nebol nadšený, no všetci chápali, že Kýros ho potrebuje mať v Pasargadách. Jemma bola rozpoltená, na jednej strane cítila úľavu, na druhej znepokojenie. „Mami, kto s tebou pôjde?“

Keren si pošúchala unavené oči. „Kýros prisľúbil, že mi dá dvoch svojich osobných strážcov. Mali by tu byť pred svitaním.“

Jemma si vydýchla. Medzi Kýrovými ozbrojencami, ktorých síce nebolo veľa, slúžili najlepšie vojaci na svete. Tých najtalentovanejších prideliť do kráľovskej gardy a vytvorili z nej základ stálej perzskej armády. Predstavovali vojenskú elitu, Kýros ich nazval Nesmrteľní, pretože pri výcviku sa naučili rýchlo zaujať prázdne miesto, ktoré počas boja zanechal po sebe zranený alebo mŕtvy spolubojovník, čím vzbudili dojem, že sú nezničiteľní.

To, že kráľ poveril dvoch zo svojich najlepších bojovníkov, aby sa postarali o Kereninu bezpečnosť, bol jasný znak, ako si ju váži. No zároveň to znamenalo, že jej misia bude krajne nebezpečná. V situácii, keď Kýros čelil Astyagovej oveľa početnejšej armáde, ktorá sa nachádzala len niekoľko dní pochodu od Anšanu, šlo o veľkorysé gesto.

„Prečo Kýros na túto záhadnú akciu nevyšle niektorého zo svojich generálov?“

Keren vzdychla. „Pretože to, čo potrebuje, môžem urobiť len ja.“

Jemmina matka slúžila ako Kýrova hlavná pisárka od čias, keď mal kráľ iba jedenásť rokov, dovtedy bola jeho učiteľkou. Tešila sa jeho bezvýhradnej dôvere a Kýros ju poveroval množstvom citlivých úloh, no žiadna si zatiaľ nevyžadovala cestovať v čase, keď vojna neodvratne naberala obrátky.

Jemma si zahryzla do pery. Riziko bolo veľké, no jej matka bola hlboko presvedčená, že to, na čo sa Kýros podujal, robí z čírej nevyhnutnosti. Pôjde, kam ju kráľ pošle, a urobí všetko, aby úlohu splnila.

Jemma jej to mohla uľahčiť, ale takisto sťažiť. Mohla jej byť buď oporou, alebo prekážkou. Keby počúvla hlas úzkosti a zasypala matku otázkami a námietkami, stala by sa prekážkou. Povzdychla si. Zo strachu sa rodí len ďalší strach. Vlastnú dušu pred jeho ostrými tesákmi ochrániť nedokázala, mohla však zabrániť, aby sa jeho jed preliadol do tých, ktorých milovala.

Objala matku okolo pliec. „Tých Nesmrteľných si drž na povel. Kým budeš zachraňovať kráľovstvo, nejako si tu bez teba poradíme.“

Keren sa zaleskli oči a vďačne prikývla. „Dcérenka, ty ma vždy vieš povzbudiť.“

Zarina vpadla do izby a zívla naširoko ako mačka. „Prečo tvoje srdce potrebuje povzbudenie?“ Vyvalila oči na napoly zbalenú truhlicu. „Keren, čo to má znamenať? Ty sa niekam zberáš?“

Zarina žila v dome Keren a Jereda ako dcéra už osem rokov, a hoci jej neustále opakovali, aby ich oslovovala *mama* a *otec*, nikdy ponuku neprijala; spomienky na vlastného otca boli príliš živé. Mala sedem rokov, keď ju Jemma našla polomŕtvu od hladu a smädu v karaváne vozov po padlých bojovníkoch. Zarinin otec, ktorý zahynul v boji proti Peržanom, netušil, že než vyrazil do boja, jeho dcérka sa tajne vkradla do voza a ukryla sa tam.

Iní by choré dieťa padlého nepriateľa nechali napospas osudu, no Jemma s pomocou svojich rodičov dievčatko vyiplala a obľúbila si ho ako vlastnú sestru. „Mama sa zberá do Anšanu,“ vysvetlila.

Zarinine exoticky krásne oči s mierne poklesnutými vonkajšími kútikmi – dedičstvo po jej matke – sa rozžiarili. „Môžem ísť s tebou i ja?“

„Nie!“ odvetili Keren a Jered jednohlasne.

Hodila sa na stoličku. „Nikdy mi nedožičíte ani kúsok zábavy! Určite tam bude aj šermovačka s mečmi, stavím sa.“

„A ja zasa dúfam, že k ničomu takému nedôjde,“ zhrozila sa Jemmina matka. Zbrane jej naháňali strach, hoci vedela chytiť do ruky meč a ovládala ho pomerne dobre.

„Keby náhodou k niečomu došlo, mohla by som za teba bojovať. Ubrániť ťa!“

Ona by to dokázala, pomyslela si Jemma. S lukom a šípmi Zarina narábala takmer tak dobre ako Jered, no a s mečom sa vedela oháňať až desivo obratne.

Keď sa to tak vezme, v našej rodine sú všetci výnimočne talentovaní... okrem mňa, usúdila Jemma. Ona jediná nevynikala v ničom. Niekedy ju z toho bolela hlava.

Jered Zarine postrapatil hodvábne čierne vlasy. „A čo keby si ochraňovala mňa? Idú reči, že Astyages plánuje vyslať armádu na juh.“

Jemme sa zovrel žalúdok. Otec to síce prehodil zľahka, akoby žartom, no informácia znela pomerne presne.

Bolo jedno, či zostanú v Pasargadách alebo odídu, stále im bude nad hlavami visieť tieň nebezpečenstva.

KAPITOLA DRUHÁ

A Pán, tvoj Boh, ti dá oplývať pri každom podujatí tvojich rúk.

DEUTERONÓMIUM 30, 9

AŠER

Ozdobne vyrezávané dvojkrídlové dvere sa otvorili a ukázala sa dlhá sieň s pozláteným stĺporadím a vysokým kupolovitým stropom obloženým striebornými kachličkami. Strážni, ktorí Ašera viedli medzi sebou, ho zdrapli za ruky, donútili ho zastať na prahu a počkať na povolenie vojsť.

„Opatrne, chlapci, pozor na moju tuniku,“ uškrnul sa. „Skúste mi ju nepokrčiť.“

Stráže ho ignorovali. Na opačnom konci siene sedel na tróne vykladanom drahými kameňmi starý muž. Keď im netrpezlivo kývol, aby pristúpili bližšie, vo svetle sa zaleskli jeho prstene.

Astyages.

Médom vládol bezmála tridsaťpäť rokov a na trón nenastupoval ako mladík. Ochabnutá pokožka na tvári a krku nápadne kontrastovala s čiernou kučeravou parochňou, ktorá mu sedela na hlave trocha nakrivo.

Niekoľko krokov pred vyvýšeným stupienkom, na ktorom stál trón, strážcovia postrčili Ašera tak surovo, že kolenami narazil na mramorovú dlážku. Zabolelo to, určite sa mu narobia modriny. Sykol. „Také hrubé zaobchádzanie je zbytočné.“

„Šteňa, počúvam, že si akosi vyrástol z nohavic,“ zaškľabil sa kráľ.

„Pane, nohavice mi padnú ako uliate. Všetko si dávam šiť u najlepšieho majstra, na tom si dávam záležať.“ Ašer si afektovane napravil mäkkú vlnu, ktorá mu tesne obopínala nohy. Každý kúsok tela mu zahaľoval odev podľa najnovšej módy, ktorej holdovali mladí médski šľachtici. Pre Ašera to bola otravná, ale nevyhnutná súčasť prestrojenia. Železné reťaze, ktoré mu viseli na zápästiach, pri každom pohybe zarinčali.

Astyages sa predklonil. „Nerob zo mňa hlupáka. Hovorím o novom bojovom voze, ktorý si navrhol. Moji špehovia hlásia, že ten voz dokáže skosiť rad pešiakov v plnej zbroji.“

Ašerovi srdce vynechalo úder. Ako sa kráľ dozvedel o novom bojovom voze? Ako sa dostal k informácii, ktorú Ašer tak úzkostlivo tajil?

S predstieranou nechápavosťou vyvalil oči. „Voz, môj pane? Tvoji špióni určite niečo poplietli. Čo mám ja s nejakými vozmi?“ Pokrčil plecami. „Ale ak chceš niečo nové, smiem ti odporučiť tieto čižmy?“ Zdvihol nohu a ukázal čižmu z modrej kože a s vyvýšeným podpätkom. Mladí médski boháči za nimi doslova šaleli. „Musím priznať, že nie sú práve najpohodlnejšie, ale človek v nich vyzerá vyšší a to je v našom rode dosť veľká výhoda, nemyslíš?“

Kráľova tvár nadobudla purpurovú farbu. „Neopovažuj sa využívať naše príbuzenské prepojenie!“

„Medzi nami je pokrvný vzťah?“ V Ašerovom úsmeve sa mihlo úprimné pobavenie. „To som si neuvedomil.“

„Veľmi vzdialený.“

„Nedokážem vyjadriť, aký som vďačný za túto malú útechu,“ prehodil Ašer a nechal kráľa, aby si sám vytvoril názor, či sa tá útecha týka existencie vzťahu medzi nimi alebo toho, že ich prepojenie je len slabé.

Astyages síce bol jeho otcom, no blízky vzťah sa medzi nimi nikdy nevytvoril, i keď Ašerova matka roky kráľovi písala a pripomínala mu jeho zodpovednosť voči synovi. Astyages však chlapca nikdy neuznal za svojho. Ešte aj vtedy, keď sa naňho osobne obrátil vodca ich kmeňa a žiadal, aby sa Astyages k dieťaťu verejne prihlásil, kráľ nechal jeho žiadosť nevypočutú. Ašer sa s ním doteraz

stretol iba raz, pred rokmi, a to stretnutie v ňom nezanechalo príjemnú spomienku.

Kráľ sa o syna, ku ktorému sa nikdy nepriznal, začal zaujímať, až keď sa Ašer pustil do výroby najlepších zbraní v širokom okolí. Kráľ si ho zavolať na dvor a nasledovalo dôkladné vypočúvanie. Astyages použil kombináciu panovačných požiadaviek a hrstky nevelmi úprimných komplimentov a očakával, že Ašer sa pri prvom náznaku pozornosti svojho kráľovského otca okamžite roztopí.

Ašer mal iné plány, rozhodne nemienil dopĺňať svojimi vynikajúcimi zbraňami Astyagove zbrojnice a potreboval vymyslieť niečo, čím by kráľov záujem uhasil.

„Pre človeka ako ja je zbrojárstvo príliš horúce a špinavé remeslo,“ vyhlásil, keď z neho kráľ ťahal informácie, čo urobil so svojim arzenálom. „Všetko som predal jednému Iónovi so smradľavým cesnakovým dychom. Na hrubú prácu sa hodí lepšie ako ja.“

V deň, keď Ašer všetky svoje dielne presťahoval do utajenia, zrodil sa nový Ašer. Vyfintnený a pestovaný predvádzal svetu afektovanú posadnutosť módou a neochotu špiniť si ruky hocičím, čo by len vzdialene pripomínalo ťažkú prácu. Jeho predstieraná zaujatosť vlastným zovňajškom bola taká presvedčivá, že kráľ i jeho vyzvedači návnadu prehltli a so značným znechutením si nad ním umyli ruky.

Astyages svojho syna, ktorého splodil s otrokyňou, vlastne nepoznal, a tak ľahko uveril správam o Ašerovej nechuti k práci. Vtedy oňho stratil záujem. Ašerova hraná frajerina udržala kráľa a jeho poskokov v nevedomosti celé roky. Nikdy si nespojili pôvod vynikajúcej výzbroje, ktorá sa vyrábala kdesi v okolí, s kráľovým dlhovlasým a pôžitkárske nelegitímnym synom. Ašer dosiahol, čo chcel, fungovalo to.

Až do dnešného zatknutia.

Astyages zaškrípal zubami. „Chcem plány toho voza. A chcem všetky meče, ktoré si sľúbil Nabonidovi.“ Keď kráľ vyplul meno babylonského vládcu, pomykalo mu svalom v kútiku oka.

Ašer zmeravel. Kráľ si o ňom pozisťoval toľko, až ho z toho zamrazilo v chrbte.

„Babylonskému kráľovi som nikdy nič nesľúbil.“ Bola to pravda, hoci uprostred vojny o sporné územia Ašer nepotreboval

s Babylonom žiadne formálne dohody, aby vedel, že tamojší kráľ by zásoby kvalitných zbraní privítal s nadšením. Astyagov predpoklad, že jeho nelegitímny syn má zásobu mečov určených pre Nabonida, bol správny. Ašer mal naozaj v niekoľkých tajných úkrytoch značné zásoby kvalitných lukov, šípov, kopijí a dýk a naozaj bol pripravený dodať ich Astyagovmu najmocnejšiemu nepriateľovi.

„Hráš sa so slovami.“ Kráľ vyskočil z trónu, so svižnosťou popierajúcou jeho vek zbehol z pódia a hrozivo zastal nad kľačiacim Ašerom. „Strácam s tebou trpezlivosť, šteňa. Ak si nedáš pozor, tie reťaze ti budú robiť spoločnosť už naveky. Kam si schoval meče?“

Ašerovi sa zatajil dych. Kráľove stráže ho zajali skôr, než stihol svoje malé bohatstvo v podobe zbraní previezť na sever Mezopotámie, do ktorej mal babylonský kráľ prístup. Jeho zatknutím sa veci nepríjemne skomplikovali.

Pošúchal si podliatinu, čo sa mu urobila na zápästí, a reťaze opäť zarinčali. Prišiel čas na medové slová. Na lízanie topánok a ubezpečovanie. Na čokoľvek, čo by mu pomohlo zbaviť sa pút, ale dvadsaťsedem rokov cítil k Astyagovi len odpor a ten sa pri predstave, že by sa mu mal líškať, ešte prehĺbil.

S úsmevom zatriasol putami. „Už som mal aj krajšie náramky.“

Ukázať, že sa kráľa nebojí, bola chyba, pretože Astyages si strach ľudí vychutnával, mýlil si ho s mocou. A keď dal Ašer najavo pohrdanie, kráľovo odhodlanie podrobiť si ho sa ešte znásobilo.

Astyages zavrčal ako vlk, ktorého bolí zub. Strážca na jeho pokyn tresol Ašera kolenom do brucha, potom nasledoval ostrý úder laktom do rebier. Ašera skrútilo od bolesti, a keď sa údery sypali ďalej, zrak sa mu zakalil.

Kým ho kráľovi muži vliekli z nádherne zdobenej dvorany, krv mu kvapkala na vyleštenú dlažbu a zanechávala na nej šarlátovú šmuhu. Skrivil tvár.

Stretnutie s Astyagom mohlo dopadnúť lepšie.

Tak ako Astyagova trónna sieň svietila dokonalou čistotou, väzenie bolo plné špiny. Stráže hodili Ašera na hlinenú dlažku a drevené dvere mu zabuchli pred nosom. Rukávom si utrel

rozbité ústa a odplazil sa k stene, aby si mohol sadnúť a oprieť sa o ňu chrbtom.

Pokúsil sa nadýchnuť, no zistil, že nos má upchatý krvou. Opatrne doň strčil prst a nahmatal tvrdý opuch. S povzdychom odtrhol z vnútorného okraja tuniky úzky pás látky, zroloval ho a vložil najprv do jednej a potom do druhej dierky. Keď o jednu-dve hodiny bolesť trochu ustúpi, skúsi dostať zlomené kosti na miesto. Zavrel oči, oprel si hlavu o stenu a usiloval sa prekonať závrat.

Jeho telo potrebovalo spánok, ale myšlienka, ktorá mu neprestávala vrtať v hlave, mu nedala zaspať. Ako sa Astyages dostal k informáciám?

Kráľ bol prefíkaný, to sa mu uprieť nedalo. Prefíkaný a úskočný. Možno jeho agenti objavili niektorú z Ašerových dielní. No ako je možné, že si nič nevšimol? Ak Astyages odhalil jeho tajnú skrýšu mečov, uvedomil si, že syn mu o predávaní zbraní klamal.

Lenže nový voz ešte nebol vo výrobe. Ašer mal hotové iba jedno koleso, aby si overil, ako bude fungovať, avšak nijaký prototyp, ktorý by už v plnom lesku stál niekde vonku, zatiaľ neexistoval. Okrem niekoľkých nákresov a zopár kľúčových častí bol nový bojový voz len snom v jeho hlave.

Čo mohlo znamenať iba jedno: Ašer mal medzi svojimi ľuďmi zradcu.

Príšerné pomyslenie. Tí ľudia mu verne slúžili roky, každého si vybral osobne. Boli to jeho priatelia. Spoločníci, ktorým bezvýhradne dôveroval. Ktorý z nich bol ochotný zradiť?

A čo bolo ešte dôležitejšie, ako sa dostane z tejto diery, aby na tú otázku získal odpoveď?

KAPITOLA TRETIA

*Ak padne, neostane ležať,
veď Pán ho drží za ruku.*

ŽALM 37, 24

Jemma sa vystrela a prehla chrbát. Po hodinách prepisovania komplikovaného textu na vlhkú hlinenú tabuľku ju rozbolel krk. Chvíľu tabuľku skúmala a všimla si, že okraje už začínajú zasychať. Ak sa jej nepodarí dokončiť celý text skôr, než hlina stvrdne, tabuľku bude musieť zahodiť a začať odznova.

Z hrdla sa jej vydral hlboký povzdych. Jochanán zdvihol hlavu a s úsmevom na ňu pozrel. „Asi by si mala požiadať o pomoc sovu.“

Zatvárala sa, že nad návrhom uvažuje. „Vtáčatko, nechcelo by si priložiť pazúr?“ opýtala sa. Sova akoby zamyslene nachýlila hlavu. Jemma sa zasmiala. „Je príliš múdra, aby sa dala nahovoriť na niečo také.“

Okrúhle žlté oči sa sústreďovali na ňu.

„Si krásna!“ zvolala a očarene ju pohladkala po jemnom perí. Sova si však svoju okúzlenú obdivovateľku nevšímalá, znova sa obrátila na mŕtvu myš ležiacu pred sebou. Zaborila do nej ostrý zobák, vytrhla poriadny kus mäsa a celý ho prehltila.

„Mám dojem, že sa uzdravuje.“ Jochanán utrel hrot rydla mokrou handričkou. „Keď ju Zarina priniesla domov, bol som presvedčený, že jej veľa času nezostáva. Bola na pokraji smrti, ale ty si ju zachránila.“

Jemma pokrčila plecami. „Ja na tom nemám bohvieakú zásluhu, o svoje uzdravenie sa zaslúžila hlavne ona.“ Zahľadela sa na napoly dokončenú tabuľku a smutne dodala: „Braček, na rozdiel od teba nemám žiadne užitočné schopnosti.“

Zatlačila stylus do vlhkej hliny, vytvorila šikmú drážku a v rovnobežnej línii precízne zopakovala pohyb ešte raz. Po Kereninom odchode do Anšanu chýbali pisárom jedny ruky, a tak sa ponúkla, že vypomôže. Písanie jednoduchých písmen ako-tak zvládala, ale komplikované elámske dokumenty ju stáli veľa námahy.

Jej brat by ten text dokončil za polovicu času. Bol natoľko zručný a skúsený, že dokázal nahradiť matku na pozícii hlavného pisára. Keď sa Kýros stal kráľom, jedným z jeho prvých počínov bolo začať s rozvojom písaného jazyka pre Peržanov. Peržština bola síce príbuzná s médijským jazykom, no nikdy nebola písomne zaznamenaná, a tak Peržania používali na písanie dokumentov a právnych záznamov komplikované elámske písmo.

Kýros si uvedomil, že nezávislé kráľovstvo potrebuje vlastné písomníctvo a nepreberať písmo bývalých dobyvateľov. Ak sa Perzia chce stať samostatnou mocnosťou, bude potrebovať aj iné zbrane, nielen luky a šípy. Slovo môže mať väčšiu moc ako meč.

Kýros, ktorý sa od detstva vzdelával pod vedením Keren, nadobudol pozoruhodne dobré znalosti jazykov, čo mu pomohlo rozbehnúť vývoj nového písma. Keby mu boje a dvorské záležitosti nezaberali toľko času, pravdepodobne by celý proces dokončil sám.

Vojna a politika ho však zdržiavali, a preto sa rozhodol vyhľadať pomoc. Ideálnym partnerom pre jeho odvážny zámer bol Jochanán. Spoločne vytvorili počiatočný koncept a Jochanán teraz usilovne pracoval na finalizovaní abecedy a gramatiky, ktoré dajú Peržanom vlastný písomný jazyk.

Jemma znova zatlačila hrot trstinového rydla do vlhkej hliny, odpis potrebovala dokončiť prv, než tabuľka zaschne a bude nepoužiteľná. Do konca jej chýbali iba dva riadky, keď sa Zarina vrátila do izby, až za ňou poletoval vrkoč, a hodila sa na stoličku vedľa Jemmy.

„Našla som tučného králiku pre tvojho pahlného vtáka.“

„Tá sova nie je moja, ty si ju našla.“ Jemma so zvrášteným obočím vytvorila ďalšie dvojité čiary.

Zarina uchmatla zo striebornej misky pistáciu a rozlúskla škru-
pinu. „Nechala si si ju.“

„Len dovtedy, kým nezosilnie natoľko, aby mohla loviť sama.“

Zarina rozlomila ďalšiu pistáciu a hrala sa s polovicami škru-
pinky, zelený oriešok nezjedla. „Stále žiadna správa od Keren?“

„Už som sa bol pýtať otca,“ ozval sa Jochanán, no nezdvihol
hlavu od práce. „Zatiaľ nič.“

Zarina vyskočila zo stoličky. „Už je to päť dní, čo odišla! Už
sme o nej mali počuť!“ Začala sa nepokojne prechádzať hore-dolu.
„Vravela som jej, aby ma vzala so sebou. Ak sa vyskytli problémy,
mohla som jej pomôcť.“

Jemma vrhla lútostivý pohľad na svoju tabuľku. Už len jeden
riadok; keby sa teraz nezdržiavala, podarilo by sa jej list dokončiť
skôr, ako hlina vyschne.

Jemma odložila stylus, chytila Zarinu za zápästie a posadila si ju
na kolená ako batola.

Pri pohľade na Zarinu videl svet čosi ako pevnosť. A na príčine
neboli iba jej svalnaté plecia, mocné nohy, železné brucho. Nezlom-
ná sila vyžarovala z celej jej bytosti.

Pod vrstvami brnenia tvrdého ako kameň, ktorými si Zarina
obalila srdce, sa však skrývalo zraniteľné jadro. O jeho existencii
tušil málokto a najmenej zo všetkých sama Zarina, ktorá zdanie
o vlastnej neoblomnosti a tvrdosti prijala rovnako ako ostatní.

Jemma však vedela svoje.

Utajované emócie dokázala rozlúštiť s rovnakou ľahkosťou,
s akou Jochanán čítal komplikované symboly nového písaného
jazyka. Jemma poznala cestu ku krehkému jadru Zarininej osob-
nosti, vedela upokojiť jej obavy a utešiť plač, ktorý sa jej v podobe
sĺz nikdy nedostal do očí. Ovinula okolo nej ruky – Zarina bola
pre ňu ako rodná sestra, akoby vyšli z toho istého lona – a vložila
do objatia presne tú dávku lásky a ochrany, akú dievča potrebovalo,
hoci si to neuvedomovalo.

„Je preč päť dní. Keby do Anšanu dorazila bez meškania, dávno
by stihla poslať list. V dnešných časoch všetci poslovia plnia Kýro-
vu vôľu. Ale asi dal mame na cestu len nejakého krívajúceho starca
a slepeho osla. A doteraz sa trmácajú cez priesmyky.“

Zarina sa usmiala. „Ty o ňu nemáš strach?“

Jemma nemienila klamať. „Pravdaže mám. Strach som mala, ešte než odišla, ale myslím si, že naše obavy sú predčasné. Opýtaj sa ma znova o dva dni, ak sa dovtedy nič nedozvieme.“

Zarina krátko kývla hlavou a Jemma vycítila, že napätie z dievčiny opadlo, a ona akoby si až vtedy uvedomila, že sedí Jemme na kolenách. Vyskočila a vystrela pleciami. Jemma potlačila úsmev a vrátila sa k svojej hlinenej tabuľke, no stalo sa, čo predpokladala. Tabuľka ostala nepoužiteľná.

Otec vošiel dnu, dýchajúc si na ruky. Jeseň bola nezvyčajne chladná a daždivá, čo znamenalo, že boje už dlho nepotrávajú, nanajvýš niekoľko týždňov.

„Všetky moje krásne deti pokope,“ usmial sa a hodil sa do kresla pred kozubom.

Jemma si všimla, že má mokré vlasy, a priniesla mu uterák. „Stále prší?“

„Leje, všetko sa topí v bahne.“ Pobožkal ju na temeno a vyšúchal si vlasy uterákom.

Zbadala, že sa mu chvejú prsty, a skúmavo naňho pozrela. „Si akýsi červený.“

„Je mi zima.“ Oprel sa v kresle. „Nezabudni, že dnes máš výcvik, dievčatko.“

Už-už si chcela sadnúť, ale zmeravela. „Sto hromov!“ vyletel jej z úst Kýrov obľúbený výraz. Keď dvojčatá prišli na svet, kráľ mal len dvanásť rokov, všetci traja prakticky vyrastali spolu. Jemma vnímala Kýra skôr ako fascinujúceho strýka, nie ako kráľa. „Irda ma stiahne z kože. Koľko meškám?“

Jochanán sa uškrnul. „Nie viac než zvyčajne.“

„Tú elámsku tabuľku dokončím, keď sa vrátim,“ zvolala a cestou k dverám schytila svoj plášť.

Zbrojnicu, jednoduchú obdĺžnikovú drevenú stavbu len s pár ozdobami, postavili začiatkom roka na pozemku, ktorý sa mal v budúcnosti stať srdcom paláca. Nachádzala sa tam pomerne smutná zbierka starých zbraní, budova sa však používala aj na výcvik, najmä za zlého počasia.

Jemma zo seba zhodila vlhký plášť, vzala drevený cvičný meč a Irdu našla, ako trom ženám predvádza základné pohyby. Irdabama mohla v hrubých kožených nohaviciach a s pevne zviazanými

vlasmi oklamať oči náhodného pozorovateľa, ktorý by ju pokladal za muža. Nič nemohlo byť ďalej od pravdy. Keď si nechala dlhé kučeravé vlasy voľne rozpustené a obliekla si ženskú tuniku, každému mužovi vyrazila dych.

Perzské ženy boli zvyknuté na nehostinné prostredie, drsné počasie a slabé úrody. Nedostatok pohodlia z nich urobil húževnaté bytosti. Jemma videla ženy, ktoré krátko po pôrode vstali, priviazali si novorodenca na hrud' a išli pomáhať mužom na poli. Niektoré, ako napríklad Irda, boli skúsené lovkyně, luk a šípy ovládali s rovnakou samozrejmosťou, s akou nosili v náručí deti.

Keď teraz väčšina telesne zdatných perzských mužov slúžila v Kýrovom vojsku, ženy z Pasargád sa chytily prác, ktoré zvyčajne vykonávali ich manželia a synovia. Pomáhali stavať domy a lovili, aby zabezpečili mäso. Varili, piekli chlieb, starali sa o deti a popri tom ešte brúsili sekery a kopali priekopy.

A učili sa narábať so zbraňami pre prípad, že by došlo k náhlemu útoku na Pasargady. Trénovala ich Irda, skúsená šermiarka a zanieštená vlastenka. Keby ju Kýros nepoveril úlohou vycvičiť ženy, bola by sa pripojila k svojmu manželovi na bojisku.

Jemma sa už naučila narábať s lukom i s mečom, no nikdy nedosiahla Zarininu rýchlosť a silu ani Irdinu techniku. Aj tu – ako vo všetkom, o čo sa kedy pokúsila – sa ukázalo, že jej talent je prinajlepšom priemerný. Keď sa s tým pred časom zverila Irde, tá len pokrčila plecami. „V boji zblízka môže byť užitočný aj priemerný lukostrelec,“ prehodila nevzrušene.

Teraz ju Jemma s obdivom sledovala, ako vedie svoje zverenkyne: každý pohyb im predviedla pomaly a s dokonalou presnosťou. Keď ukončila tréning, než sa so žiačkami rozlúčila, dala im ešte niekoľko inštrukcií. Ani si neutrela pot, čo sa jej perlilo na čele, a zamávala na Jemmu.

„Nechceš si chvíľu oddýchnuť?“ opýtala sa Jemma.

Irda zvrátila obočie. „Snažíš sa oddialiť tréningový súboj?“

„Tak dajako.“

„Dobre. Trocha opatrnosti ti pomôže prežiť dlhšie.“ Opäť Jemme kývla, aby sa pohla z miesta, a priskočila k nej skôr, než sa jedna či druhá stačili nadýchnuť.

Dlhé minúty tancovali okolo seba, oháňali sa mečmi, vrhali sa proti sebe, bojovali. Jemma sa držala len vďaka tomu, že Irda bola po dvoch tréningoch so ženami unavená.

Vtom si Jemma uvedomila, že protivníčka ju dobre cielenými, premyslenými krokmi zatláča dozadu. Zjavne ju chcela dostať do kúta. Tam, kde sa stretávali dve steny, bol priestor stiesnený, nedalo sa v ňom manévrovať. Keby Irde stratégia vyšla, súboj by sa skončil. Jemma sa pokúsila uhnúť doprava, no zistila, že ju blokuje Irdin meč. Skúsila to doľava, ibaže meč neuveriteľnou rýchlosťou švihol aj týmto smerom.

Jemma urobila dva dlhé kroky dozadu v nádeji, že v poslednej sekunde nejako vykľučkuje, Irda ju však nasledovala a krok za krokom ju tlačila do rohu. Drevenú rukoväť svojej zbrane pritlačila Jemme na brucho. Jemma inštinktívne pozrela nahor a zmeravela.

Nízky drevený trám na ne vrhal tieň. Ocitla sa zakliesnená medzi dvoma stenami a Irda sa k nej tlačila čoraz viac.

Žiadna možnosť úniku jej nezostala.

Svet akoby sa uzavrel.

Hrôza, čo Jemmu zahalila, bola ako hmla, nedala jej dýchať. Zatmelo sa jej pred očami. Kolená sa jej podlomili, celá ochabla, na nohách ju udržal len tlak Irdinho meča.

Irdin výkrik počula akoby z diaľky. Vzápätí tlak meča na brucho povolil, pocítila jemný dotyk rúk, ktoré ju vytiahli z kúta, a na perách sa jej zaperlili kvapky chladnej vody. Ležala na hlinenej dlážke, Irda čupela vedľa nej.

„Som v poriadku,“ hlesla slabým hlasom. Pozbierala štipku síl a posadila sa.

„Odpusť mi.“ Irda sa odtiahla a urobila jej viac miesta. „Zabudla som na tvoj... problém.“ Rukou ukázala na stenu.

Lútosť v Irdiných očiach Jemmu dojala, pokúsila sa usmiať, i keď sa jej triasli pery. „Môj problém ti nahral do karát, už-už by som bola vyhrala.“ Zo skúsenosti vedela, že súcit, ktorý z duše neznášala, sa dá najlepšie rozptýliť humorom.

Irda pohodila hlavou a zasmiala sa. Napätie z nej opadlo, uvoľnila zhrbené plecia. „Keď sa ti oči prevrátili stĺpkom, musela si navštíviť nejaký zvláštny svet. Dievča, vráť sa do skutočného sveta. V tom ťa porazím jednou rukou.“

Jemma sa malátne zviechala na nohy. Pohľadu na tmavý kút, ktorý ju s chladnou ľahostajnosťou vtiahol do víru jej starých prízrakov, sa vyhla. Záchvat nemala už niekoľko mesiacov, čo bol dosť dlhý čas, aby predstierala, že tie zubaté monštrá už v jej mysli neexistujú. Presvedčila samu seba, že z *problému*, ako to nazvala Irda, za tie mesiace vyrástla.

Teraz sa však ukázalo, že prízraky, ktoré sa skrývali v jej mysli, môžu kedykoľvek vyliezť von.

